

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 12 kor. | Negyed évre — — — 3 kor.
 Fél évre — — — 6 " | Egyes szám ára — — — 24 fill.
 Nyilvtér soronként 50 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Műveljük meg kertjeinket.

Egy talpalatnyi föld se maradjon meg műveletlenül, bevetetlenül, ezt mondja a kormányrendelet, amely a hatóságok köteletségévé teszi, hogy ellenőrizzék a lakosság ebbeli munkáját s ahol mulasztásokat látnak ott a rendeleteknek teljes szigorral érvényt szerezzenek.

A háborus idők megmutatták, hogy milyen nagy fontossága van a kerti gazdálkodásnak s különösen az 1917-ik esztendő a maga óriási drágaságával s áremelkedéseivel szinte parancsolja azt, hogy a többtermelés érdekében mindent elkövezzünk.

A kerti veteményekben beálott nagy hiány a télfolyamán — s most is — erőssen érezhető volt, e cikkeknel az árak pedig oly szédületesen és rohamosan emelkedtek, hogy a szegényebb osztályok háztartásából a főzelék-félék, a vetemények teljesen kiszorultak.

A tavaszi munkálatok országsszerte megindultak s javában folynak s így időszerűnek tartjuk, hogy a kerttulajdonosokat, bérlőket nyomtatékosan figyelmeztessük, hogy kertjeiket alaposan megmunkálni s bevetni el ne mulasszák. A giz-gaszt kiirtani, a virágos ágyásokba pedig hasznos ültetvényeket kell tenni, ha azt akarjuk, hogy a jövő télen ne szenvedjünk hiányt még a legegyszerűbb s legkönnyebben természetű kerti termelvényekben is.

A gyümölcsfák gondozását is elrendelték, de — sajnos — nagy kevesen teljesítik azt úgy, ahogy kellene. A hernyók irtása körül sok mulasztást látunk s amidőn erre is felhívjuk az illetékesek figyelmét, nem mulasztjuk figyelmeztetni a lakosságot, hogy a mulasztóknak szigorú büntetés jár.

A háboru vége még messze lehet, ellenégeink konok és gonosz makacssága még mindig teljes megsemmisítésünket hirdeti és igéri, de vitéz hadseregeink s derék szövetségeseink katonáinak hősiessége, áldozatkészsége mindaddig meghiusította ezt.

A háboru nemcsak a harctereken folyik s dől el, hanem szántóföldjeinken, kertjeinkben is, ahonnan a hadviseléshez szükséges élelem kerül elő. Aki kertjét, földjét becsületesen beveti, megműveli, az éppen olyan derék katonája a háborunak, mint a harctereken fegyverrel küzdő bármelyik hőstünk.

Fel tehát munkára, ne maradjon egy talpalatnyi föld se megmunkálatlanul. —óy.

Figyelmeztetés!

Tisztelettel felkérjük mindazon előfizetőinket, kiknek előfizetése jelen évnegyed megszűntével lejár, hogy azt postafordultával megújítani sziveskedjenek. Ha a lapot továbbra is járattani nem óhajtáná, kérjük ezen számot címünkre visszaküldeni. Hátralékos előfizetőinknek — tekintettel a nagy papirhiányra és drágaságra — lapot egyáltalán nem küldhetünk.

Hazafias tisztelettel:
 a „Szászváros és Vidéke”
 kiadóhivatala.

A közigazgatási bizottság ülése.

F. hó 11-én tartotta Pogány Béla főispán elnöklete alatt a közigazgatási bizottság rendes havi ülését, melyen a választott tagok közül Barcsay Andor, Csernovits Mihály, Cs. Lázár László és Nemes József dr. jelentek meg.

Mielőtt a tárgysorozat letárgyalására került volna a sor, az elnöklő főispán a bizottság nevében Lázár alispánnak atyja elhunyt alkalmából részvétét fejezte ki. Megemlékezett továbbá Nopcsa Elek báró elhalálzásáról, ki a törvényhatósági bizottságnak s egykor a közig. bizottságnak is tagja volt s indítványára a bizottság elhatározta, hogy az elhunyt emlékét jegyzőkönyvében megörökíti s részvétét az özvegynek is kifejezi.

Ezután az alispáni jelentésre került a sor, melyet Lázár Farkas alispán terjesztett elő. Közélemezés tekintetében az elmúlt hóban lényegesebb változás nem történt, sőt előterjesztései dacára a fölötté kívánatos javulás nem következett be.

A kormánybiztos mindössze 4 waggon buza lisztet és 12 waggon tengeri lisztet utalt ki; elosztása folyamatban van. Különösen nagy nehézséget okoz, hogy nem áll rendelkezésre kellő mennyiségű kenyérliszt s ezért az intelligens lakosság legnagyobb része is tengeri liszt használatára van utalva, ami főleg a városokban érthető zugolódást és elégedetlenséget idéz elő. Az alispán a kormánybiztos előtt leplezetlenül föltárta a helyzetet s kérte, hogy a vármegye részére sürgősen utaljon ki kellő mennyiségű kenyérlisztet.

A rekvirálást a legtöbb helyen már befejezték s az eddigi eredmény, mint előrelátható volt, majdnem semmi, mert a kivetett 1000 waggonnal szemben, csupán 26 waggont sikerült föltárni, dacára annak, hogy a rekvirálás kellő szigorral, katonai karhatalommal ment végbe.

Az új élelmezési kormánybiztos, Incédi-Joksman Nándor a működését megkezdte. Első rendelkezése az volt, hogy az alispán a rekvirálást a legnagyobb eréllyel mindaddig folytassa, míg a kirótt 1000 waggon teljesen összegyűl, különben kénytelen lesz nagyobb katonai erőt kivezényelni az elrejtett (?) készletek fölkeresésére. Erre az alispán bejelentette a kormánybiztosnak, hogy a törvényhatóság területén, ha csak a lakosság utolsó falatját el nem veszik, több rekvirálható készlet nincs. A további eljárás tehát eredményre nem vezetne s így a kilátásba helyezett nagyobb katonai erő kirendelése nemcsak eredményre nem vezetne, hanem határozottan agályos volna, mert a lakosság méltán ok nélkül zaklatásnak venné s ez az elkeseredett hangulatot még inkább elmérgesítené. Különben is, mikor magának a lakosságnak sincs meg az elegendő szükséglete, a katonaság ellátásáról gondoskodni nem lehetne. Egyébként mindezeket az indokokat személyesen fogja föltárni az alispán f. hó 14-én a kor-

mánybiztoshoz Kolozsvárra összehívott közlelmezési értekezleten.

A tavaszi mezőgazdasági munkálatok elvégzésének biztosítása céljából a munkáshiány pótlására 500 hadifoglyot kért a földmivelésügyi minisztertől; 200-at utaltak ki. A többinek kiutalását újból kérelmezte.

Az alispáni jelentésre Szilassy István gazd. felügyelő szóvá teszi, hogy egy községben a körjegyző távollétében egy 82-es hadnagy két katonával erőszakos módon rekvirált. Nézete szerint a katonáknak ez az eljárása harácsolás s minthogy nemcsak feleslegek igénybevételére szoritkoztak, hanem a szükségletek elvonásával sem törődtek, kéri az alispán beavatkozását.

A jelenlevő Boér Gábor központi főszolgabíró a bizottság engedélyével fölszólal, megerősíti a Szilassy előadását s jelzi, hogy maga részéről a járásában előfordult esetek kiderítésére a vizsgálatot megindította. Barcsay Andor dr. azt ajánlja, hogy az alispán a főszolgabírók útján adatgyűjtést kíséreljen meg s amennyiben nem sporadikus esetről van szó, forduljon a honvédelmi miniszterhez. Nemes József dr. hozzászólása után a bizottság az alispánt megfelelő intézkedések megtételére utasítja.

Csulay Lajos várm. főjegyző sajnálattal állapítja meg, hogy a háboru negyedik esztendejében, mikor bőséges tapasztalatok állanak rendelkezésre, a közellátás egyre zavarosabb, telve zökkenésekkel s nélkülözi a kellő körültekintést. Legjobb bizonyossága annak, hogy statisztikai adatok alapján kirónak 1000 waggon gabonát mireánk s hiába az alispánnak írásbeli, meg személyes kérései, ragaszkodnak görcsösen a kimondott számhoz s kényszerítik az alispánt, hogy rendelje el a rekvirálást, amely a lakosságra nézve a legnagyobb mérvű zaklatást jelenti. Ezt a zaklatást aztán még fokozza az amugyis gyatrán megállapított fejadagok leszállítása s a már ellátott lakosságnak kényszerítése, hogy a régi és új fejadag közötti különbözetet szolgáltatassa be. Ennek végrehajtása kétségtelenül izgalmat fog okozni. Rámutat továbbá arra, hogy mennyire sérelmes volt a kormányzatnak az a felfogása, mely a segédjegyzőket nélkülözhetőknél nyilvánította s ezzel a legtöbb helyen magára hagyta a körjegyzőt, akinek emberföltötti munkát kellett végeznie. Ezeknek kimerültségével most feltétlenül számolni kell s a közigazgatás további akcióképessége, első sorban pedig éppen a közlelmezés érdekében szükségesnek véli a segédjegyzők fölmentése iránti intézkedést. Kéri, hogy a bizottság a fölhívott sérelmek miatt irjon fel a kormányhoz. Végül kiterjeszkedik az ármaximálások általános figyelmen kívül hagyásával előállott tarthatatlan állapotokra, amelyeknek következményei messzire kihatnak.

Cs. Lázár László kijelenti, hogy a gazdákra vonatkozólag árdrágitásról nem lehet beszélni, mert azoknak nincs már mit eladni. Egyébként magáévá teszi Csulay indítványát. A me-

zei munkások fejadagját, ha az idej és jövő termést veszélyeztetni nem akarják, nem szabad leszállítani, mert azok nem fognak dolgozni. A gabonaárak legujabb megállapítása sem helyes. A termelő nem találja meg a számítást s ez nem buzdítja több termelésre.

Botka István kir. pénzügyigazgató szintén támogatja Csulay indítványát, mire a bizottság elhatározza, hogy fölír a kormányhoz.

Barcsay Andor az alispán intézkedését kéri arra, hogy a közérő kirendelése, míg a mezei munkák tartanak, tűzifafuvarozásnál és utjavítási munkálatoknál tartassék függőbe. Felhozza továbbá, hogy a mi csángóinkat az utóbbi időben ellepték a bukovinai menekült csángók, kikben nagy a hajlandóság az önkéntes letelepülésre. Minthogy a kormány megkezdte az állami birtokok parcellázását, javasolja a bizottságnak, hogy feliratban kérje a kormánytól az alpestesi és folti kincstári birtokok sürgős parcellázását a bukovinai csángók itt tartására. Elfogadják.

Pogány Károly ny. főispán a román békekötéssel kapcsolatos határkiigazításra hívja fel a figyelmet. A legutóbbi határkiigazításnál a megyei birtokosság tulajdonában levő havasokból mintegy 4000 hold Románia felé esett s minthogy használatát az oláhországiak megakadályozták, ez a terület kárba veszett. Helyes volna tehát a kormányelnököt feliratban kérni föl, hogy a határkiigazításnál erre is legyen tekintettel. A bizottság az indítványt elfogadja.

Az alispáni jelentést az élénk és érdekes eszmecsere után tudomásul veszik, mire Botka István pénzügyigazgató havi jelentése következett, mely szerint jövedelmi adóban 28393, egyenesadóban 89795, hadmentességi díjban 320, illetékben 54146, fogyasztási adóban 6160, cukoradóban 13530, dohányban 160330 koronával több, szeszadóban 78994, söradóban 3033 koronával kevesebb folyt be, az elmúlt hónapban, mint az előző év hasonló hónapjában.

Benkő András kir. tanfelügyelő jelenti, hogy az iskolák működését februárban különösebb gátló körülmények nem akadályozták. A tanfelügyelőséget azonban az adminisztratív belső teendők oly nagy mértékben foglalkoztatták, hogy az iskolalátogatásra alig jutott egy kevés idő. Különösen a határzónát képező iskolák államosításának előkészítése követel igen sok munkát. Vármegyénk területén mintegy 160 új állami iskola létesítése van folyamatban. Ismerteti a kultuszminiszter leiratát, melyben az Alsóbaucáron, Alsónyiresfalván, Bukován, Demsuson, Felsőbaucáron, Felsőnyiresfalván, Kernyesden, Klopótiván, Nagycsulán, Nagykisosttrón, Rekeyefalván, Stejvaspatakon, Tustyán, Vályadilzsin, Várhelyen, Felsőbarbattyénban, Hobicaurikányon, Kimpulujnyágon, Lupényben, Zsilkorjesden, Zsilmaesdparosényban, Farkaspatakon, Petroszon, Serélen és Romoszon működő gör. kath. iskolák államsegélyének megvonására kéri a bizottság véleményét. A bizottság a tanfelügyelő javaslatára egyhangulag a megvonás mellett foglalt állást.

Jelenti végül a tanfelügyelő, hogy állandó gondot fordít arra, hogy az iskolák a háborus gazdasági szükségletek előállítására a többtermelés érdekeinek szolgálatára lehetőleg előkészüljenek.

Meskó Aladár dr. vármegyei tisztifőorvos szerint a közegészségügy állapotában különösebb esemény nem fordult elő. Nagy általánosságban a helyzet kielégítő. A nyomasztó orvoshiány enyhítésére az algyógyi és rákosdi körorvosi, valamint a vajdahunyadi tisztifőorvosi állásra pályázatot hirdettek.

Kiss Dénes ügyész jelentése után Szilassy István gazdasági felügyelő arról számol be, hogy a tavaszi munkálatok megkezdődtek. A tavaszi vetőmagokat igen kis mennyiségben utalták ki, úgyhogy megközelítőleg sem elegendő. Kivált a burgonya kevés. Előterjesztést tett, hogy legalább a burgonyamennyiséget egészítsék ki 25—30 waggonra. A földmivelésügyi miniszter apaállatok beszerzésére 100.000 K-át engedélyezett.

Csulay főjegyző megemlíti, hogy a gazdasági munkák megkezdése a kovácshiányt erősen érezhetővé teszi. Javaslatára a bizottság megkeresi az illetékes katonai hatóságokat, hogy a dévai géppuskás tanfolyamhoz beosztott 20—25 katonakovács igénybevételét a gazdaközönség részére is engedjék meg.

Mahler Ignác műszaki tanácsos jelenti, hogy a közutakon forgalmi akadály nem fordult elő. A kavics szétszórása nedves időjárásnál folyamatban van. Az államépítészeti hivatal személyzete annyira megakadt, hogy 8 mérnök helyett ma 1 dolgozik.

Ezután az adóügyi albizottság ülése következett.

Felhívás

a 64-ik gy.-ezredbeliekhez és azok hozzátartozóihoz!

A cs. és kir. 64-ik gyalogezred hőstetteinek, egész hadi életének s háborus működésének megörökítésére az ezred parancsnoksága egy terjedelmes emlékkönyv kiadását határozta el.

Ezen mű „A cs. és kir. 64-ik gyalogezred Hadialbuma” cím alatt fog megjelenni s ennek érdekében elengedhetetlenül fontos, hogy úgy az ezredbeliek, mint azok hozzátartozói közreműködésükkel előmozdítsák a Hadialbum tökéletességét s ennélfogva mindenkit felkérünk, hogy a közlésre alkalmas harctéri és egyéb háborus felvételeket, ezredbeliek fényképeit, háborus tárgyú szépirodalmi munkákat, valamint esetleges javaslatokat a szerkesztőségnek (Schriftleitung des Kriegsalbums des Inf. Regts. 64. Wien XIII., Schanzstrasse) címre beküldeni sziveskedjék.

Különösen a következők beküldését kérjük:

1. A kitüntettek, elesettek, eltűntek, rokantak, fogságba esettek fényképeit.
2. Menetalakulatok, önkéntesi iskolák vagy bármely más alakulatok csoportképeit.
3. Az ezred tisztjeinek fényképeit.
4. Harctéri vagy egyéb háborus felvételeket, rajzokat, festményeket, karikatúrákat.
5. Nekrológokat, érdekes háborus élményeket, epizódokat, aktuális költeményeket.
6. Harcidalokat, bakanótákat, melyeket az ezredbeliek énekeltek vagy komponáltak.
7. Tűzfés és vig esetek leírását, bakaéleket és bakamondásokat.

Az emlékkönyv német, magyar és román nyelven fog megjelenni is így ezek közül bármelyik nyelven irt adatot szivesen fogadunk.

A harctéri és csoportképekre azok jelentése, a személyi képekre az illető neve és rangja vezetendő rá. Az összes beküldött emléktárgyak használat után vissza fognak származtatni.

Hazafias tisztelettel:

A 64-ik gyalogezred Hadi Albumának szerkesztősége: *Adám*, százados.

— Szabad a telefonálás és a táviratozás Budapesttel. A postafőnökségtől nyert értesülésünk szerint a napokban ismét megnyílt a korlátlan és cenzuranélküli táviró és telefonforgalom az ország minden részével. Kivételt csupán Csik- és Háromszék megyék képeznek, amelyekbe és amelyekből a jövőben sem lehet táviratozni és telefonálni.

Jóka ördöge.

— Énekes mesejáték. —

Az ember a fél életén át keresztülvágja magát a mély értelmű és bölcs könyvek egész könyvtárában, őrli magát idegterpő szellemi és roskasztó testi munkákkal és félelet-lázás emésztődése után mégis csak rájön arra, hogy a mesékben van a legtöbb vigasz, hogy ott lehelhet meg az a szép világ, mely után minden könyvön, minden bölcselőn, minden költőn vágyódunk akár tudatosan, akár tudat alatti ösztönös törekvéssel. Egy kicsit valamennyien a mesék ábrándpillangóit kergetjük, mint Gloria a Jóka ördögében és egy élet csalódásai után a mesék világában keresünk édes feledést, még édesebb magunkmegfeledkezést.

A mesék kedves, fátyolszerűen lenge hangulatot hozta közénk elmúlt vasárnap a Transsylvaniaiában színrehozott énekes játék.

Köszönet illeti meg a Leányegyletet a helyes és az időkhöz simuló darabválasztásért, mert ez a mesejáték a felnőtteknek egy szimbolizált történet volt, visszaemlékezés elmúlt idejök legaranyosabb, legsugárosabb korszakára, a gyermekeknek pedig a képzeletükben élő világnak a szemök előtt való színpadi megjelenítése. És mikor volt nagyobb szükség, hogy a felnőtteket életök legszebb korába visszaringassák, mint e komor és nyomasztó időkben? És mikor volt nagyobb szükség a gyermekek fantáziájában élő jót, nemeset, szépet, mint valóságot, a színpadon elébök állítani, öntudatosá hangszilyozni, mint mostanában, amikor oly sok gyermek apa nélkül nevelkedik, amikor a körülöttük lezajló háborus életben csak a szomorúságot, a halált, csak az alantos ösztönök érvényesülését látják.

Köszönet illeti meg az előadókat játékuk közvetlen és meleg tónusáért, a mesék hangulatának tökéletes átértéseért és megjelenítéseért. Oly nagy számban vannak a szereplők a „Jóka ördögében”, hogy valamennyit nem sorolhatom föl — amint pedig szeretném — a rendelkezésemre álló kevés hely miatt, de fogadják valamennyien együttesen a szívből jövő elismerést.

Turáni.

Idegenség.

Sok estén, ha szobámba lépek,
Elfog a titkos idegenség,
Idegen az ágyam, asztalom,
Idegenek falon a képek.

Kilincsre fonnyad vézna kezem,
Küszöbön lábom gyökeret ver,
Jaj! tévedtem, a szobámra
Nem ismerek, nem emlékezem!

Hol sápadt táncos a lámpafény,
Visszafutok az utcasorra,
Mint holdkóros, ki eliramlott,
S vad döbbenet ül a szemén.

Véresre tágul barna szemem,
Mint üldözött vad, szükülök,
Ki reám néz: ellenségem,
Ki felém tart: szörnyű rém nekem.

Futnék iramban, szabadulnék,
De fullad mellem, térdem rogyan,
Nyomomban sápit üldő lárma —
„Teremtőm! ha most porba hullnék!...”

Sok estén utcán így bolyongok,
Kerülök rokont, ismerőst,
Idegen a csillag fénye
S ujként nézem a holdkorongot.

Fehérváry Dezső.

NAPI HIREK.

— **Megyegyülés.** Lázár Farkas vármegyénk alispánja már szét küldte a f. hó 26-ikára kitűzött rendkívüli megyei közgyűlésre szóló meghívókat. A tárgysorozat 51. pontból áll. A miniszteri leiratokon, keblis községi ügyeken kívül tárgyalni fogják több vármegyének átiratát, melyek között nem egy nagy érdeklődést fog kiváltani.

— **Kitüntetés.** A király Vincze Ábrahám 64. gy.-ezredbeli tart. őrmestert — lozsádi lakost — az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért másodizben is a nagy vitézségi éremmel tüntette ki. A derék őrmester a háboru kitörése óta állandóan a harctereken van s már eddig a Károly-csapatkeresztben kívül ugy a bronz, mint a kieszűst vitézségi érmet másodizben is elnyerte.

— **Uj lap a megyében.** Hátszegen „Hátszegi Közlöny“ címmel egy új politikai hetilap indult meg f. hó 17-ikén. A lap felelős szerkesztője dr. Szarvas Izsó, kiadója Bárdi Ede.

— **Halálozás.** Bugyul Sándor piskii körjegyzőt súlyos csapás érte: neje szül. Székely Borbála f. hó 21-én 66 éves korában meghalt. Temetése f. hó 22-én ment végbe nagy részvét mellett.

— **Változás a dévai járási erdőgondnokságnál.** A földmivelésügyi miniszter Lélay Gyula m. kir. főerdőmérnököt, a dévai m. kir. járási erdőgondnokság jeles vezetőjét szolgáltatásra a Magyar Szent Korona Országainak Foközpontjához rendelte be, az erdőgondnokság vezetésével pedig Polgárdy Béla beszercebényai m. kir. főerdőmérnököt bizta meg, ki hivatalát már át is vette.

— **Jótekonycélú estély.** 1918. március hó 24-én (vasárnap) a Transsylvania nagytermében a szászvárosi műkedvelők, Szentes János és Várad József színművészek felléptével, a 82-ik székely gyalogezred rokkantjai, özvegyei és árvái javára gazdag műsorral Kabaret-estélyt rendeznek. Kezdeté 7 és fél órakor. Helyárak: Páholy 25 K, I-ső hely 4 K, II-ik hely 2-50 K. Jegyek előre válthatók a Szászvárosi Könyvnyomda Rt. könyvkereskedésében. Felülfizetések hirlapilag nyugtáztatnak. Előadás után tánc!

— **Halálozás.** Özv. Sotir Istvánné f. hó 10-én Budapesten 81 éves korában meghalt. Halálát fián, dr. Sotir Konstantin városunk főjegyzőjén kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Az elhunyt földi porait f. hó 13-án a budapesti farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra.

— **Nagyheti szertartások a róm. kath. templomban.** Virág vasárnap délelőtt 9 órakor barka szentelés, utánna szentmise. Szerdán délután 4 órakor az első gyászvecsernye. Csütörtökön délelőtt 10 órakor szentmise, délután 4 órakor a második gyászvecsernye. Pénteken délelőtt 9 órakor szentmise, szentbeszéd és keresztuti-ájtatosság, délután 4 órakor a harmadik gyászvecsernye. Szombaton délelőtt 7 órakor tűz és víz szentelés, utánna szentmise, délután fél 6 órakor a feltámadási szertartás.

— **Művészies falragasz.** E napokban új falragaszok jelenek meg városunk utcasarkain. A falragaszokon levő képet Strasser Roland ismert nevű művész alkotta, kinek kitűnő képei és művészies rajzai mindenütt teljes elismerésre találtak. A plakát a 64-ik gyalogezred emlékkönyvének kiadását tudatja, mely mű „A cs. és kir. 64-ik gyalogezred Hadi Albuma“ cím alatt fog megjelenni. Ezen nagy-szabású és pazar kiállítású emlékkönyv ezer-

nél több arc és csoport felvételt, harctéri felvételeket, háborus epizódokat, leírásokat, élményeket, az elesett vagy eltűnt hősök arcképeit stb. fogja tartalmazni, úgy hogy nemcsak a hős 64-esek hősi tetteit, hanem háziezredünk egész hadiéletét és dicsőséges háborus működését fogja megörökíteni.

— **Az újságírók sem dolgoznak ingyen.** A nagyváradai lapok közlik a következő kommunikét: Régi romantikus időkben az volt a szokás, hogy az újságíró és a színészt minden egyesület és társaság az estélyek és mulatások programján egy baráti kézszorításért vette igénybe. A színész szavalt, énekelt, vagy táncolt, az újságíró verseket, dialogusokat, kisebb szindarabokat írt, amiért esetleg köszönetet is kapott. Igaz, hogy akkor valamivel mégis csak könnyebb, gondtalanabb és olcsóbb volt az élet, mint ma, de azért az újságíró munkáját most is épp úgy szeretik díjtalanul igénybevenni, mint azelőtt, pedig a szellemi munkát már a világon sehol nem adják ingyen, aminthogy az orvosnak, az ügyvédnek, a suszternek és a szabónak is fizetnek a fáradságáért. A színészek nem olyan élehetetlenek s már régebben elhatározták, hogy szép szóért nem állnak rendelkezésre, csak az újságírók szolgálták ki még mindig munkadíj nélkül azokat, akik értékes produktumokat kérték. A nagyváradai újságírók egyesülete legutóbbi választmányi ülésén határozatban mondta ki, hogy az egyesület tagjai díjtalanul senki számára semmiféle irodalmi vagy más munkát nem végezhetnek. Ezzel a határozattal a szivességi korszak egyik régi maradványát sikerült eltörölni.

— **Állami rézgáliciosztás.** Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter értesítette a törvényhatóságokat, hogy ha előre nem látott akadály nem jön közbe, a folyó évben is körülbelül annyi rézgálicot, kataszteri holdanként 15 kilogrammot, juttathat a szőlősgazdáknak, mint a múlt évben. A rézgálic kiosztásával ez évben is a törvényhatóságok vannak megbizva. A rézgálic ára ez évben kilogrammonként 6 K, melyen felül a törvényhatóság a kiosztással járó költségek fedezésére kilogrammonként legfeljebb 30 fillért szedhet be a gazdáktól. Ennél többet beszédni nem szabad.

— **Husvétii vásár.** F. hó 17-én d. u. 4—6 óráig husvétii vásárt rendezett a helybeli áll. polg. leányiskola tantestülete az intézet tornatermében a háboruban elesett tanítók özvegyei és árvái javára. A rendezés ötletessége és még inkább az izlés finomsága mellett különösen az intézet igazgatóságának önzetlenségét kell kiemeljük, amely lehetővé tette a vásár megtartását. Csodálkozunk kell, hogy az intézet helyettes igazgatója dr. Balogh Jánosné urnő, ki teljes heti óraszám mellett már 2 éve helyettesíti minden segítség nélkül a szabadságon levő igazgatót: ily nagy munkára vállalkozott. A vásáron szemnek-szájnak kedvesnél-kedvesebb dolgok voltak. A rendezésben kivette részét a tantestület többi tagja is méltó buzgalommal; különösen meg kell emlékeznünk Reichné urnőről is, ki az iparművészeti sátrat rendezte. Teljes elismerés illeti a polg. leányiskola tantestületét, elsősorban természetesen a helyettes igazgatót, ki az egésznek szellemi megteremtője, főrendezője volt és aki nagyon sokat fáradozott az ügy érdekében. A közönség szép számban jelent meg és általános volt a meglepetés, amelyet — a majdnem kiállítás számba menő — izlésesen rendezett vásár kiváltott. Kiváltképpen vonzottak a süteményes asztalkák és a gyermekek még soká szívesen fognak visszaemlékezni az ott olcsón élvezett édességekre.

Reméljük, hogy az anyagi siker sem marad mögötte az erkölcsinek, mely minden tekintetben teljes volt.

— **A „Szászváros és Környéke Hangya“ fogyasztási és értékesítő szövetkezet megalakulása** immár a megvalósulás stádiumába jutott. Az ifj. Szántó Károly felelős szerkesztőnk által egybehívott s f. hó 21-ikén megtartott népes értekezlet dr. Tóth Endre kir. közjegyző elnöklete alatt egy 14 tagu bizottságot küldött ki, hogy az alakuló közgyűlést előkészítse. A létesülő szövetkezetnek eddig 372 tagja van. Az eddig jegyzett 917 üzlet-rész teljesen be van fizetve. Jegyzések most is folynak, egy üzlet-rész 30 K.

— **Erdőtűz — Kudzsiron.** Kudzsiri tudósítónk írja: A napokban a község közvetlen közelében levő „Dregane“ nevű fenyő- és akácerdő — valószínűleg gyújtogatás folytán — kigyuladt. A vasgyári tűzoltóság a fatermelésnél dolgozó munkásosztaggal vállalva másfél napon át munkában volt s igyekezett a tüzet eloltani, lokalizálni, ami végre sikerült is. A kár jelentékeny. A tűz okát illetőleg az illetékes hatóságok erélyesen nyomoznak. Az erdőkigyulások napirenden vannak Kudzsiron, minek okát abban sejtjük, hogy a lakosság a fásítások folytán kevés legelővel bír.

— **A nyári időszámítás miatt nem változik a menetrend.** A március 31-ről április 1-re hajló éjjel a Máv. összes vonalainál a nyári időszámítás lép életbe. Ezért a vasuti órákat április 1-én reggel két órakor egy órával előre, azaz három órára igazítják. A menetrendek a nyári időszámítás bevezetésével nem változnak.

— **Elszámolás.** A szászvárosi áll. polg. leányiskola tantestülete által a háboruban elesett tanítók özvegyei és árvái javára f. hó 17-én rendezett husvétii vásár 1309 K bevétel és 102 K 16 fillér kiadás mellett 1206 K 84 fillér tisztajövedelmet eredményezett. Mindazoknak, kik a nemes ügy erkölcsi és anyagi sikeréhez bármiképp hozzájárultak, az isk. igazgatósága hálás köszönetet mond.

— **Hirdetmény.** A m. kir. miniszteriumnak 780—1918. M. E. számú rendelete alapján közhírré tesszük, hogy a zománczott, ónozott, belső oldalon csiszolt vaslemezedényekre, öntött vasedényekre és mosóüstökre megállapított legmagasabb árak újra változtak. Az új árjegyzékek az elárusítóknál és a városi tanácsnál megtekinthetők. Szászváros, 1918. évi március hó 21-én. A városi tanács. Polgármester h.: Szász, v. tanácsos.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL. *)

Tekintetes Szerkesztőség!

„Hunyadvármegye“ folyó hó 10-én megjelent számában „Minta érték nélkül“ című cikkben rosszhiszemű támadás jelent meg iskolánk ellen. Engedje meg, hogy arra válaszomat következőkben adjam meg:

Jelzett cikk azzal vádolja meg iskolánkat, hogy nagy kiterjedésű birtokán semmit sem termel, az algyógyi tisztviselőket sem tudja ellátni, a gazdáktól a munkaerőt elvonja s az árak mérsékléséhez hozzá nem járul.

Hogy a közlemény légből kapott valótlan-ság, már abból is kitűnik, hogy szerző vagy sugalmazó még annyi fáradságot sem vett magának, hogy a birtok területének nagyságával tisztába jöjjön. A tény az, hogy a birtok nem 2500, hanem 1700 hold s ebből a szántó nem 900, hanem csak 340, 500 hold kopár legelő, circa 800 hold erdő s 60 hold faiskola és gyümölcsös. A szántóból elsőrendű csupán 180—200 hold.

*) Közérdekű felszólamlásokat e rovat alatt díjtalanul közlünk. A felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

A háboru alatt minden fölös terményből maximális áron elsősorban a háboru által leginkább sújtott tisztviselőknek juttatott jelentkezés sorrendjében az iskola, hogy azonban mindenkit kielégíteni nem tudott, azt bizonyítja az említett kiméletlen támadás.

Az iskola által produkált termények, állatok egyrészét a 20—30 növendék és 40—50 hadifogoly munkás felemészti, mert azokat levegővel tartani nem lehet. A produktumok egyrészével felsőbb hatóságom rendelkezik.

Valótlanság az a vád is, hogy a munkarót a gazdáktól elvonjuk. Iskolánk gazdasága napszámokra egész nyáron jelentéktelen összeget fizetett, majd minden munkát tanulókkal és fogolymunkásokkal végeztük. Nagyobb napszámoserőt a faiskola és szilvafeldolgozó használt fel, de az is inkább a tavaszi és őszi idényben s akkor sem fizetett többet 2—3 K-nál élelem nélkül, holott helybeli gazdák nyáron 5—6 K-át adtak élelemmel s így ők tették lehetetlenné helyzetünket.

Az iskola ellátásra csupán petróleum, cukor, rézgalic, szappanban szorult, mivel sem petróleum forrásai, sem gyárai nincsenek.

Egyáltalában, hogy az iskola hivatásának megfelel-e s haszonnal gazdálkodik-e, arra nézve elsősorban felettes hatóságunk s a közönség részéről csak az elfogulatlan, anyagilag nem érdekelt szakemberek véleménye lehet irányadó.

Mindenesetre az idők jele az, hogy a névtelenség homályába burkolódzó egyén minden alapos információ híján, talán anyagi érdekből, irigységből vagy a tisztviselők iránti ellenszenvből izléstelenül támad egy a közszolgálatában álló intézményt.

Végül megfelelek cikkirónak azon kérdésére is, hogy miért tart ilyen birtokokat az állam: bizonyára nem azért, hogy egyes saját hibájukból talán még a háboru előtt tönkrement existenciák hadigondozója legyen.

Cikkiró nem gondolta-e meg, hogy saját érdekéből nemcsak ártatlanokat bántott meg, de gróf Kún Kocsárd fényes emlékének is durván keresztül gázolt.

Az iskola ezentul is megfogja tenni kötelességét a közönséggel szemben, de magát egyesek személyi érdekéből még kiméletlen támadásokkal sem engedi vezéreltetni még azok kedvéért sem, akik saját érdekük szemüvegén keresztül szeretik nézni az események folyását.

A minta az illetőre ugy látszik csak akkor lenne érdekel, ha érdekei kielégítést nyernének.

Fogadja szerkesztő ur kiváló tiszteletem nyilvánítását:

Algyógy, 1918. március 15.

Bencze Imre, igazgató.

Eladó egy szalon-garnitúra.

Érdeklődni lehet Kovács-utca 9. sz. alatt. 186

China-vasbor

Elsőrangú minőségű vérképző gyógybor, vérszegények, lábadozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítőszert. 00000 Ára 6 korona.

Kapható

DEMETER KORNÉL gyógyszerésznél
127 SZÁSZVÁROS 13-20

A „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” könyv- és papirkereskedésében kapható:

olajfesték,
festővászon,
ruhafestőpor,
papirspárga stb.

a legolcsóbb napi árban.

Schuleri Frigyes

Részvénytársaság * Szászváros.

Eladunk marosmenti, küküllőmenti faj-, asztali-, pecsenyeborokat, továbbá rumot, likőröket, különböző édesített pálinkákat nagyban és kicsinyben. Szolid árak! :: Pontos és gyors kiszolgálás! :: Telefonszám 9.

Tisztelettel:

Schuleri Frigyes Részvénytársaság
138 Szászváros. 12—

3 szekér széna, 3 szekér buza-szalma eladó. Cim: Gróf Kún Zsigmond, Algyógy. 185

Eladó ház. Szászvároson, Sörház-utca 9. szám alatti ház eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető Sörház-utca 12. szám alatt. 184 2—2

VULPE TIVADAR fakereskedése Szászváros.

Értesitem a nagyra becsült építkező vevőközönséget, hogy szászvárosi

faraktáramban

a következő anyagokat tartom: Faragott és fűrészelt épületfenyőfát, deszkát, léceket, építő-meszet, híres zombolyai Bohn-féle és lugosi nagy- és kicserepet. Megérkeztek továbbá: a köngsbergi, ujbányai prima piros quarztrahit malomkövek minden méretben.

Gazdasági gépek:

egy- és kétsoros kukoricacültető- és kapalogépek, acélekék, szecs-kavágók.

Portlandi cement.

Felhívom becses figyelmét az építőközönségnek, hogy frissen faragott építőfenyőfát, gerendákat, szarufákat stb. direkt a székelyföldi fatelepeiről, ugyszintén deszkát, cserepet, meszet, cementet, malomköveket és mezőgazdasági gépeket waggon tételekben vagy egyes építkezésekre vagy egyes darabokban is külön szállítok előnyös ár mellett, a kívánt állomásra. Bővebb felvilágosítást és részleges árajánlatot ad

VULPE TIVADAR fakereskedése
Szászváros, Országot 2/a. Telefon 30.
183 3—

Fűszerkereskedők és vendéglősök figyelmébe!

Ajánlok: Ágnes, Előpataki, Salvator, Margit, Kristály, Szt.-Margitszigeti, Parádi, Málnási Mária, Málnási Siculia természetes ásványvizeket; Magus, Csizi, Königl. Selters, Karlsbadi Mühlbrunn gyógyvizeket; — Ferenc József, Loser Horgony és Igmándi keserűvizeket nagykereskedői napi áron. Megrendeléseket saját kölcsön ládáimban fagymentes csomagolással szállítom.

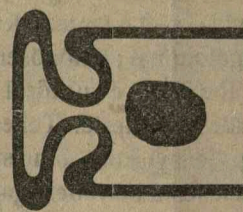
Schäffer Lipót ásványviznagykereskedő
Petrozsény. — Interurban telefon 30. 157 9—10

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesitem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy fényképészeti műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kivánatra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű fénykép-nagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes megelégedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros, (Vásár-utca)

139 4—